

Padł pod Kirlibabą

NASZA HISTORIA. Sto lat temu zginął na polu chwały kapitan Brygady Karpackiej Legionów Polskich Stanisław Strzelecki. Urodzony w Sielcach koło Piotrkowa Trybunalskiego ochotnik, który całym życiem dał dowód patriotyzmu, poległ w boju pod Kirlibabą na Bukowinie (dziś, jako Cărlibaba, leży w Rumunii).

Strzelecki przyszedł na świat 7 listopada 1885 r. – był synem urzędnika kolejowego (być może zawiadowcy stacji) Feliksa i Jadwigi z domu Fuerst. W rodzinnych stronach uczył się w szkole realnej, potem wyjechał do Warszawy,

gdzie wstąpił do Szkoły Technicznej Warszawsko-Wiedeńskiej Kolei Żelaznej. Ukończywszy ją w 1903 r., odbywał praktyki zawodowe – i wtedy związał się z nielegalną Polską Partią Socjalistyczną. Podczas wydarzeń rewolucji 1905 r. wpadł w ręce funkcjonariuszy caratu; po śledztwie został skazany w 1906 na zesłanie do guberni archangielskiej.

Młody bojownik nie zamierzał poddawać się wyrokowi i już po roku pobytu na zesłaniu podjął udaną próbę ucieczki. Jako że w Cesarstwie Rosyjskim był spalony, przedostał się przez zieloną granicę do Lwowa, by następnie wstąpić na tamtejszą Politechnikę. Studiował na Wydziale Budowy Maszyn, ożenił się z Marią, z zawodu lekarką; aktywnie działał w Związku Strzeleckim. Pomysłowo zaliczył wtedy kurs oficerski i dzięki temu, po wybuchu Wielkiej Wojny oraz wstąpieniu do Legionów Polskich, objął funkcję oficera. Pierwszym jego przydziałem był 2. Pułk Piechoty, sformowany 14 września 1914 r. w Krakowie przez pułkownika armii austriackiej Zygmunta Zielińskiego. Jako królewski, poddany cara Rosji, posługiwał się w Legionach pseudonimem Jastrzębski: w razie dostania się do niewoli kamuflaż ten miał mu zapewnić traktowanie zgodne z konwencją haską – obywateli rosyjskich bowiem, walczących po stronie Austro-Węgier, traktowano jak zdrajców i karano śmiercią przez powieszenie.

Po zorganizowaniu pułk został przyrzędkowany do Brygady Karpackiej (dopiero wiosną 1915 r. miała stać się

Pogrzeb ppor. Stanisława Strzeleckiego

ona 2. Brygadą Legionów). Porucznik Strzelecki wraz z całą brygadą trafił na front węgierski: brał udział w oczyszczaniu z oddziałów rosyjskich komitatu maramaroskiego, wdzierał się na karpacie przełęcze, na pozycje, których nie potrafili obronić Austriacy, brał udział w ofensywie Armii Karpackiej pod dowództwem generała kawalerii Karla Pflanzer-Baltina, zdobywał Nadworną, walczył pod Mołotkowem i - w grudniu 1914 - wykonywał bodaj najtrudniejsze zadanie: stawiał opór przeważającym siłom rosyjskim, chcącym przełamać linię Karpat, aby dostać się na Bukowinę i Huculszczyznę, a perspektywnie opanować Węgry.

Po chwalebnych wykonaniu wszystkich rozkazów polskie wojsko otrzymało kolejne polecenie: podjąć próbę przelamania frontu pod Kirlibabą. Wywiązały się z obowiązku, złamały opór nieprzyjaciela i wyszły na Pokucie – jednak już bez jednego ze swych oficerów. Kapitan 4. Kompanii 2PP Stanisław Strzelecki (nagrodzony awansem za postawę, okazaną podczas walk w Karpatach) nie wyszedł spod Kirlibaby cało. 19

stycznia 1915 r. został trafiony w głowę pociskiem karabinowym. Postrzał okazał się śmiertelny. Strzelecki zginął na miejscu. Cztery dni później ciało poległego pochowano koło kościoła w Kirlibabie, we wspólnej mogile, wraz ze zwłokami szeregowych legionistów: Józefa Dzierży, Wilhelma Golla, Jana Grochowskiego, Józefa Krzaśnika, Wojciecha Matuli, Jana Milewskiego, Konstantego Parszywki, Józefa Pluty, Jana Skulaka, Józefa Tomasika i Michała Zarazy. Pozostała po nim dobra pamięć; na tyle dobra, że gdy Kapituła Orderu Wojennego Wirtuti Militari rozpatrywała wniosek o nadanie tego najzaszczytniejszego polskiego odznaczenia bojowego, nikt nie miał wątpliwości, iż kpt. Strzelecki zasłużył na pośmiertne nadanie mu odznaki klasy V.

A że jego śmierć była bolesnym dla oficerów Brygady Karpackiej wydarzeniem, potwierdza zapis dokonany przez porucznika Augusta hrabiego Krasickiego, ówczesnego adiutanta komendanta Legionów Polskich generała dywizji Karola Trzaska-Durskiego. Pan na zamku w Lesku, spisujący regular-

nie i starannie notatki, które wydał w latach międzywojennych w tomie „Dziennik z kampanii rosyjskiej 1914-1916” pod datą 2 lutego 1915 r. umieścił notatkę, w której wspominał o poległym: „W pokoju, w którym nocowałem, widzę dopiero rano ślady po bitwie, która tu temu dwa dni się odbyła. W pokoju tym składano rannych na podłodze, jeszcze są ślady krwi zakrzepłej, również sienniki na łóżkach skrawione. (...) W oknach i ścianach widać ślady kul. Dowiaduję się, że w Kirlibaba jest Korpus austriacki z dwoma dywizjami piechoty pod dowództwem gen. Czibułki. Przed dwoma dniami wyrzucono stąd Moskale, bitwa tu była zacięta, domy i kościoły noszą ślady kul i granatów. Moskale mieli swoje okopy przed wzgórzem, przed naszą kwaterą. Dziś jeszcze grzebią poległych na cmentarzu tuż obok położonym. Poległych było razem przeszło dwustu. Koło kościoła pochowano oficera Legionów ppor. Strzeleckiego Stanisława, który poległ w bitwie pod Magurą”.

Waldemar Bałda
Fot. archiwum

Na terenie Gminy Aleksandrów

realizowany jest projekt pod tytułem

„RÓWNE SZANSE - LEPSZA PRZYSZŁOŚĆ”

współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 - 2013,

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty.

Podziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych.

RÓWNE SZANSE - LEPSZA PRZYSZŁOŚĆ

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Biuro projektu: Gminny Zespół Oświaty w Aleksandrowie, Aleksandrów 398 26-337 Aleksandrów tel. 44 756 00 38 www.gmina-aleksandrow.pl

GMINA ROZPRZA

Harmonogram wywozu odpadów z pojemników w 2015 r.

Cieślin, Biała Róża, Budy Porajskie, Wola Niechcicka Stara, Niechcice – 07.01.2015, 04.02.2015, 04.03.2015, 01.04.2015, 05.05.2015, 02.06.2015, 01.07.2015, 04.08.2015, 08.09.2015, 06.10.2015, 03.11.2015, 01.12.2015.

Kęszyn, Dzieciary, Bogumiłów, Wroników, Gieski, Truszczanek, Świerczyńsko, Adolfinów – 08.01.2015, 05.02.2015, 05.03.2015, 02.04.2015, 06.05.2015, 09.06.2015, 07.07.2015, 05.08.2015, 09.09.2015, 07.10.2015, 04.11.2015, 02.12.2015.

Bazar, Białocin, Budy, Nowa Wieś, Stara Wieś – 13.01.2015, 10.02.2015, 10.03.2015, 08.04.2015, 07.05.2015, 10.06.2015, 08.07.2015, 06.08.2015, 10.09.2015, 08.10.2015, 05.11.2015, 03.12.2015.

Bryszki, Rajsko Małe, Rajsko Duże, Mierzyn – 14.01.2015, 11.02.2015, 11.03.2015, 09.04.2015, 12.05.2015, 11.06.2015, 14.07.2015, 11.08.2015, 15.09.2015, 13.10.2015, 10.11.2015, 08.12.2015.

Kisiele, Pieńki, Romanówka, Ignaców od Romanówki do asfaltu, Stefanówka, Ignaców – 15.01.2015, 12.02.2015, 12.03.2015, 14.04.2015, 13.05.2015, 16.06.2015, 15.07.2015, 12.08.2015, 16.09.2015, 14.10.2015, 12.11.2015, 09.12.2015.

Łochyńsko pod górką, Straszów, Straszówek, Lubień – 20.01.2015, 17.02.2015, 17.03.2015, 15.04.2015, 19.05.2015, 17.06.2015, 16.07.2015, 18.08.2015, 17.09.2015, 15.10.2015, 17.11.2015, 10.12.2015.

Cekanów, Janówka, Longinówka, Moryca, Longinówka PKP, Milejów ul. Północna – 21.01.2015, 18.02.2015, 18.03.2015, 21.04.2015, 20.05.2015, 18.06.2015, 21.07.2015, 19.08.2015, 22.09.2015, 20.10.2015, 18.11.2015, 15.12.2015.

Milejów, Milejowiec – 22.01.2015, 19.02.2015, 19.03.2015, 22.04.2015, 21.05.2015, 23.06.2015, 22.07.2015, 20.08.2015, 23.09.2015, 21.10.2015, 19.11.2015, 16.12.2015.

Bagno, Łazy Duże, Zmożna Wola, Łochyńsko, Rozprza: Al. 900lecia, Parkowa – 27.01.2015, 24.02.2015, 25.03.2015, 23.04.2015, 26.05.2015, 24.06.2015, 23.07.2015, 25.08.2015, 24.09.2015, 27.10.2015, 24.11.2015, 17.12.2015.

Rozprza: Osiedle Sportowa, ul. Sportowa, Leśna, Osiedlowa, Pawlikowskiego, Szkolna, Rynek Piastowski, Polna, Kolejowa – 28.01.2015, 25.02.2015, 26.03.2015, 28.04.2015, 27.05.2015, 25.06.2015, 28.07.2015, 26.08.2015, 29.09.2015, 28.10.2015, 25.11.2015, 22.12.2015.

Rozprza: ul. Kościuszki, Nowa, Wąska, Świerczewskiego, Piotrkowska, Magdalenka – 29.01.2015, 26.02.2015, 31.03.2015, 29.04.2015, 28.05.2015, 30.06.2015, 29.07.2015, 27.08.2015, 30.09.2015, 29.10.2015, 26.11.2015, 29.12.2015.